

ELEKTRON TA'LIM MUHITIDA TALABALARNI LIBOS DIZAYNI BO'YICHA YETUK MUTAXASSIS QILIB TAYYORLASH

Axmedova M.T.

Kimyo Toshkent xalqaro universiteti o'qituvchisi

Tayanch so'zlar: E-learning, kiyim dizayni, onlayn ta'lim, etuk mutaxassislar, o'rganish strategiyalari.

Ключевые слова: электронное обучение, дизайн одежды, онлайн-обучение, зрелые специалисты, стратегии обучения.

Key words: E-learning, clothing design, online education, mature specialists, learning strategies.

Elektron ta'lim platformalarining paydo bo'lishi bilan ta'lim landshafti sezilarli o'zgarishlarga duch keldi. Ushbu evolyutsiya nafaqat bilimlarni tarqatish usulini o'zgartirdi, balki o'quvchilarni turli kasblarga, jumladan kiyim dizaynining dinamik sohasiga tayyorlashni ham aniqladi. Ushbu kirish qismida biz elektron ta'lim va kiyim dizayni bo'yicha etuk mutaxassislarni etishtirish chorrahasini o'rganish uchun sayohatga chiqamiz.

Kiyim dizayni sohasi moda dizayni, to'qimachilik muhandisligi, naqsh yasash va tikuvchilik konstruksiyasini o'z ichiga olgan turli xil fanlarni o'z ichiga oladi. An'anaga ko'ra, bu sohadagi ta'lim ko'p jihatdan tajribali mutaxassislarning amaliy ko'rsatmalariga, studiyada o'rganishga va murabbiylikka tayanadi. Biroq, elektron ta'limning yuksalishi yangi imkoniyatlar va muammolarni keltirib chiqardi, ta'lim landshaftini qayta shakllantirdi va o'qituvchilarni an'anaviy pedagogik yondashuvlarni qayta ko'rib chiqishga undadi.

E-learning beqiyos moslashuvchanlik va qulaylikni taklif etadi, bu esa intiluvchan kiyim dizaynerlariga dunyoning istalgan nuqtasidan o'z ehtiroslarini ta'qib qilish imkonini beradi. Onlayn kurslar, virtual seminarlar va interfaol o'quv qo'llanmalar orqali talabalar asosiy bilimlarga ega bo'lishlari, texnik ko'nikmalarni rivojlantirishlari va ijodiy tushunchalarni o'z tezligida o'rganishlari mumkin. Ushbu moslashuvchanlik nafaqat turli xil ta'lim uslublari

va afzalliklarini o'z ichiga oladi, balki odamlarga o'z o'qishlarini shaxsiy va professional majburiyatlari bilan muvozanatlash imkonini beradi - bugungi jadal rivojlanayotgan jamiyatda muhim e'tibor.

Bundan tashqari, elektron ta'lim platformalari ko'pincha virtual reallik (VR), kengaytirilgan haqiqat (AR) va 3D modellashtirish dasturlari kabi ilg'or texnologiyalardan foydalanadi, bu esa haqiqiy dunyo dizayn muhitini taqlid qiluvchi immersiv o'rganish tajribasini yaratadi. Ushbu vositalardan foydalangan holda, talabalar turli materiallar bilan tajriba o'tkazishlari, innovatsion dizayn usullarini o'rganishlari va virtual studiyalarda tengdoshlari va murabbiylari bilan hamkorlik qilishlari mumkin - bu ta'limda texnologiyaning o'zgartiruvchi kuchidan dalolat beradi.

Biroq, ko'plab afzalliklari bilan bir qatorda, kiyim dizayni bo'yicha elektron ta'lim hal qilinishi kerak bo'lgan noyob muammolarni keltirib chiqaradi. Jismoniy studiya maydonlarining yo'qligi va amaliy ko'rsatmalarning yo'qligi amaliy ko'nikmalarni rivojlantirish va hunarmandchilikni cheklaydi - kiyim-kechak dizayni kasbining asosidir. O'qituvchilar virtual ta'limni amaliy topshiriqlar, seminarlar va sanoat amaliyotlari bilan to'ldirishning ijodiy yo'llarini topishlari kerak, bu talabalar ish beruvchilar tomonidan talab qilinadigan texnik tajriba va teginish qobiliyatiga ega bo'lishlarini ta'minlashi kerak.

Bundan tashqari, virtual sinfdan hamjamiyat va ishtirok tuyg'usini rivojlantirish qiyin bo'lishi mumkin, chunki onlayn o'quvchilar o'zlarini tengdoshlari va o'qituvchilaridan ajratilgan yoki ajratilgan his qilishlari mumkin. Samarali muloqot strategiyalari, hamkorlikdagi loyihalar va tengdoshlarning o'zaro ta'siri o'quvchilar o'zlarini g'ayratli, ilhomlantiradigan va o'z ijodlarini ochish uchun kuchga ega bo'lgan qo'llab-quvvatlovchi o'quv muhitini rivojlantirish uchun juda muhimdir.

Elektron ta'lim platformalarining paydo bo'lishi kiyim dizayni bo'yicha ta'lim sohasida inqilob qildi va o'qituvchilar va talabalar uchun ko'plab imkoniyatlarni taqdim etdi. Ushbu bo'limda biz e-learning kiyim-kechak dizaynerlari uchun taqdim etadigan noyob afzalliklarini ko'rib chiqamiz.

Elektron ta'lim platformalari misli ko'rilmagan moslashuvchanlikni ta'minlab, talabalarga kurs materiallari, ma'ruzalar va topshiriqlardan o'zlariga qulay vaqtda foydalanish imkonini beradi. Bu moslashuvchanlik, ayniqsa, ish, oilaviy mas'uliyat yoki boshqa majburiyatlar bilan ilmiy izlanishlar bilan shug'ullanadigan shaxslar uchun foydalidir. Talabalar o'zlarining hayot tarziga moslashish uchun o'qish jadvallarini sozlashlari mumkin, bu ularga hayotlarining boshqa jihatlarini buzmasdan kiyim dizayniga bo'lgan ishtiyoqini davom ettirishga imkon beradi.

Elektron ta'limning eng muhim afzalliklaridan biri uning geografik chegaralarni kesib o'tish, turli madaniy kelib chiqishi va mintaqalaridan talabalarni jalb qilish qobiliyatidir. Virtual sinflar madaniyatlararo almashinuv va hamkorlikni osonlashtiradi, talabalarga turli nuqtai nazarlar, dizayn estetikasi va dunyo bo'ylab moda tendentsiyalarini ochib beradi. Bu global istiqbol kiyim dizayni kabi kosmopolit va madaniy jihatdan boy sanoatda bebahodir, ijodkorlikni, innovatsiyalarni va xilma-xillikni chuqurroq qadrlashni rivojlantiradi.

Elektron ta'lim platformalari o'quvchilar uchun chuqur o'rganish tajribasini yaratish uchun virtual haqiqat (VR), kengaytirilgan haqiqat (AR) va interaktiv simulyatsiya kabi ilg'or texnologiyalardan foydalanadi. Virtual dizayn studiyalari, 3D modellashtirish dasturlari va raqamli kiyim prototiplari orqali talabalar xavf-xatarsiz muhitda turli dizayn tushunchalari, materiallari va qurilish texnikasi bilan tajriba o'tkazishlari mumkin. Ushbu interfaol vositalar nafaqat o'quvchilarning dizayn tamoyillari haqidagi tushunchalarini kengaytiribgina qolmay, balki ijodkorlik va muammolarni hal qilish ko'nikmalarini rivojlantiradi, ularga dizayn qarashlarini hayotga tatbiq etish imkoniyatini beradi.

Kiyim dizayni bo'yicha elektron o'quv kurslari ko'pincha soha mutaxassislari bilan hamkorlikda ishlab chiqiladi, bu o'quv rejasining dolzarbligi, dolzarbligi va sanoat standartlari va ilg'or tajribalarga mos kelishini ta'minlaydi. Keys tadqiqotlari, real loyihalar va sanoat mutaxassislarining mehmon ma'ruzalari orqali talabalar moda sanoatini shakllantirayotgan muammolar, tendentsiyalar va imkoniyatlar haqida bevosita tushunchaga ega bo'lishadi. Ushbu sohaga kirish talabalarni kiyim dizaynining raqobatbardosh landshaftida harakat qilish va o'zlarini muvaffaqiyatli mutaxassislar sifatida ko'rsatish uchun zarur bo'lgan bilim, ko'nikma va tarmoqlar bilan jihozlaydi.

Elektron ta'lim platformalari talabalarga o'z tezligida o'rganish imkonini beradi, bu ularga tushunchalarni qayta ko'rib chiqish, ko'nikmalarni mashq qilish va kerak bo'lganda qiyin mavzular bo'yicha tushuntirishlarni izlash imkonini beradi. Bundan tashqari, onlayn kurslar ko'pincha avtomatlashtirilgan baholash vositalarini, viktorinalarni va topshiriqlarni o'z ichiga oladi, ular talabalarga tezkor fikr-mulohazalarni taqdim etadi, bu ularga o'z taraqqiyotini kuzatish va yaxshilash yo'nalishlarini aniqlash imkonini beradi. Bundan tashqari, o'qituvchilar va tengdoshlarning shaxsiy fikr-mulohazalari talabalarga dizayn qobiliyatlarini yaxshilash, konstruktiv tanqidlarni qabul qilish va o'z qobiliyatlariga ishonchni qozonish imkonini beradi - bu professional o'sish va rivojlanishning muhim jihati.

Elektron ta'lim an'anaviy sinfga asoslangan ta'lim bilan bog'liq bo'lgan qimmat darsliklar, qatnov xarajatlari va jismoniy infratuzilmaga bo'lgan ehtiyojni yo'q qiladi. Raqamli resurslardan foydalangan holda, onlayn platformalar arzon narxlarda yuqori sifatli ta'limni taklif qilishi mumkin, bu esa uni intiluvchan

dizaynerlarning kengroq auditoriyasi uchun yanada qulayroq qiladi. Bundan tashqari, elektron ta'lim tabiatan yanada barqaror bo'lib, qatnov, qog'ozdan foydalanish va energiya iste'moli bilan bog'liq uglerod izini kamaytiradi - barqarorlik va atrof-muhitni muhofaza qilishga tobora ko'proq e'tibor qaratilayotgan sanoatda majburiy omil.

Elektron ta'lim kiyim dizayni bo'yicha ta'limga kirishni demokratlashtirib, o'quvchilarga misli ko'rilmagan moslashuvchanlikni, global aloqani va chuqur o'rganish tajribasini taklif qildi. Texnologiyaning kuchidan foydalangan holda, o'qituvchilar tez rivojlanayotgan sanoatda muvaffaqiyat qozonish uchun jihozlangan iqtidorli va tadbirkor kiyim dizaynerlarining yangi avlodini etishtirishlari mumkin. Biroq, elektron ta'limning amaliy ko'nikmalarini rivojlantirish va jamoatchilik ishtiroki kabi noyob muammolarini hal qilish talabalarning kiyim dizaynining dinamik dunyosida muvaffaqiyatga tayyor bo'lgan etuk mutaxassislar sifatida bitirilishini ta'minlash uchun muhim bo'lib qolmoqda.

Elektron ta'lim kiyim dizayni bo'yicha ta'lim olish uchun ko'plab imkoniyatlarni taqdim etsa-da, u onlayn ta'lim tajribasining samaradorligi va sifatini ta'minlash uchun o'qituvchilar hal qilishi kerak bo'lgan bir qator muammolarni keltirib chiqaradi. Ushbu bo'limda biz kiyim dizayni sohasida elektron ta'lim bilan bog'liq ba'zi asosiy muammolar va mulohazalarni ko'rib chiqamiz.

Kiyim dizayni bo'yicha elektron ta'limning asosiy muammolaridan biri amaliy tajriba va amaliy ko'nikmalarni rivojlantirish uchun cheklangan imkoniyatdir. Talabalar tikuv mashinalari, kiyim shakllari va mato namunalaridan foydalanishlari mumkin bo'lgan an'anaviy studiyaga asoslangan o'qitishdan farqli o'laroq, onlayn kurslar ko'pincha raqamli simulyatsiya va nazariy ko'rsatmalarga tayanadi. Bu teginish qobiliyatining etishmasligi o'quvchilarning kiyim-kechak konstruksiyasi, naqsh yasash va matolarni manipulyatsiya qilish bo'yicha malakalarini rivojlantirish qobiliyatiga to'sqinlik qilishi mumkin - kiyim dizayn kasbida muvaffaqiyatga erishish uchun muhim ko'nikmalar.

Elektron ta'lim platformalari multimediyaga boy kontent va interaktiv ta'lim tajribasini taqdim etish uchun yuqori tezlikdagi internetga kirish, mos qurilmalar va dasturiy ilovalarni o'z ichiga olgan mustahkam texnologik infratuzilmani talab qiladi. Biroq, ishonchli texnologiyadan foydalanish ma'lum mintaqalarda yoki kam ta'minlangan jamoalarda cheklangan bo'lishi mumkin, bu ishtirok etish va ta'limdan teng foydalanish uchun to'siqlarni keltirib chiqaradi. Bundan tashqari, texnik nosozliklar, muvofiqlik muammolari va dasturiy ta'minot yangilanishlari o'quv jarayonini buzishi va talabalarni xafa qilishi, onlayn kurslar samaradorligini pasaytirishi mumkin.

Elektron ta'lim muhitida talabalarning yuqori faolligi va motivatsiyasini saqlab qolish qiyin bo'lishi mumkin, chunki onlayn o'quvchilar o'zlarini tengdoshlari va o'qituvchilaridan ajratilgan yoki ajratilgan his qilishlari mumkin. An'anaviy sinflarning shaxslararo dinamikasi va ijtimoiy o'zaro ta'siri bo'lmasa, talabalar motivatsiyani saqlab qolish, muhokamalarda faol ishtirok etish va topshiriqlarni o'z vaqtida bajarish uchun kurashishlari mumkin. O'qituvchilar onlayn o'quvchilarda tegishlilik va javobgarlik tuyg'usini rivojlantirish uchun innovatsion ta'lim strategiyalari, interfaol ta'lim faoliyati va jamiyat qurish tashabbuslaridan foydalanishlari kerak.

Talabalarning muvaffaqiyatini baholash va elektron ta'lim kontekstida o'z vaqtida fikr-mulohazalarni taqdim etish an'anaviy sinf sharoitlariga qaraganda ancha qiyin bo'lishi mumkin. Avtomatlashtirilgan baholash vositalari va onlayn viktorinalar ko'p tanlovli savollar yoki to'g'ri/ noto'g'ri bayonotlar kabi ob'ektiv baholashlar bo'yicha darhol fikr-mulohazalarni taqdim etishi mumkin. Biroq, dizayn ijodkorligi, estetik sezgirlik va hunarmandchilik kabi sub'ektiv mezonlarni baholash ko'proq nuansli baholash usullari va o'qituvchilardan shaxsiy fikr-mulohazalarni talab qiladi. Bundan tashqari, onlayn baholashda talabalar ishining yaxlitligi va haqiqiyiligini ta'minlash plagiat va akademik insofsizlikning oldini olish kabi qo'shimcha muammolarni keltirib chiqaradi.

Elektron o'quv materiallari va platformalaridan turli ta'lim ehtiyojlari va nogironligi bo'lgan o'quvchilar uchun ochiq bo'lishini ta'minlash inklyuzivlik va ta'limdan teng foydalanishni ta'minlash uchun muhim ahamiyatga ega. Biroq, ko'pgina elektron ta'lim platformalari mavjudlik standartlariga to'liq mos kelmasligi yoki ko'rish, eshitish yoki motorli nuqsonlari bo'lgan talabalar uchun etarli yordamni ta'minlamasligi mumkin. O'qituvchilar barcha talabalarning onlayn ta'lim faoliyatida to'liq ishtirok etishi va ishtirok etishini ta'minlash uchun muqobil formatlar, taglavhali videolar, ekranni o'qish moslamalari va boshqa jihozlarni o'z ichiga olgan kursni loyihalashda foydalanish imkoniyatini birinchi o'ringa qo'yishlari kerak.

Ijtimoiy va hissiy farovonlik.

Onlayn ta'limga o'tish ba'zi talabalar, ayniqsa, ijtimoiy o'zaro ta'sirlar va yuzma-yuz muloqotda muvaffaqiyat qozonadiganlar uchun hissiy jihatdan qiyin bo'lishi mumkin. Yakkalanish, yolg'izlik va o'quv jamoasidan uzilish hissi o'quvchilarning ruhiy salomatligi va farovonligiga ta'sir qilishi, ularning akademik samaradorligi va ta'lim tajribasidan umumiy qoniqishiga ta'sir qilishi mumkin. O'qituvchilar o'quvchilarning ijtimoiy va hissiy ehtiyojlarini birinchi o'ringa qo'yishlari kerak, ular tengdoshlarini qo'llab-quvvatlash, virtual maslahat xizmatlari va onlayn sinfdan tegishlilik va bog'liqlik tuyg'usini rivojlantirish uchun jamiyat qurish faoliyati uchun imkoniyatlar yaratishlari kerak.

Elektron ta'lim kiyim dizayni bo'yicha ta'lim uchun ko'plab afzalliklarni taqdim etar ekan, u teng huquqli foydalanish, samarali ta'lim natijalari va talabalarning faolligini ta'minlash uchun hal qilinishi kerak bo'lgan muammolarni ham keltirib chiqaradi. Amaliy ko'nikmalarni rivojlantirish, texnologik infratuzilma, o'quvchilar motivatsiyasi, baholash amaliyoti, foydalanish imkoniyati va ijtimoiy-emotsional farovonlik bilan bog'liq muammolarni faol hal qilish orqali o'qituvchilar talabalarga dinamik sohada etuk mutaxassis sifatida rivojlanishiga yordam beradigan inklyuziv va qiziqarli onlayn ta'lim muhitini yaratishi mumkin.

Xulosa. Elektron ta'lim va kiyim dizayni bo'yicha ta'limning yaqinlashishi moda pedagogikasi sohasida yangi imkoniyatlar va innovatsiyalar davrini e'lon qiladi. Ushbu yakuniy bo'limda biz o'quvchilarni kiyim dizayni bo'yicha etuk mutaxassislar sifatida tayyorlashda elektron ta'limni o'rganishimiz natijasida olingan asosiy fikrlar haqida fikr yuritamiz.

Elektron ta'lim butun dunyo bo'ylab kiyim-kechak dizaynerlariga moslashuvchanlik, qulaylik va chuqur o'rganish tajribasini taklif qiluvchi ta'limga kirishni demokratlashtirish uchun kuchli vosita sifatida paydo bo'ldi. Ilg'or texnologiyalar, interaktiv simulyatsiyalar va sanoat hamkorliklaridan foydalanish orqali o'qituvchilar talabalarda ijodkorlik, tanqidiy fikrlash va texnik mahoratni rivojlantiradigan dinamik onlayn ta'lim muhitini yaratishi mumkin.

Biroq, elektron ta'limga o'tish onlayn ta'limning samaradorligi va sifatini ta'minlash uchun hal qilinishi kerak bo'lgan muammolarni ham keltirib chiqaradi. Amaliy tajriba cheklovlaridan tortib, texnik cheklovlar, ishtirok etish to'siqlari, foydalanish imkoniyati bilan bog'liq muammolar va ijtimoiy-emotsional farovonligigacha, o'qituvchilar elektron ta'limning afzalliklarini maksimal darajada oshirish va uning tuzoqlarini yumshatish uchun pedagogik mulohazalarning murakkab manzarasini yo'naltirishlari kerak.

Ushbu muammolarni hal qilishda o'qituvchilar o'quvchilarning turli ehtiyojlarini qondirish uchun innovatsion ta'lim strategiyalari, shaxsiylashtirilgan qayta aloqa mexanizmlari va inklyuziv dizayn amaliyotlarini birlashtiradigan yaxlit yondashuvni qo'llashlari kerak. Bundan tashqari, hamkorlik, murabbiylik va jamoatchilikni qo'llab-quvvatlash madaniyatini rivojlantirish onlayn sinfda talabalarning ijtimoiy va hissiy farovonligini tarbiyalash uchun juda muhimdir.

Kelajakka nazar tashlaydigan bo'lsak, kiyim-kechak dizayni bo'yicha ta'lim bo'yicha elektron ta'limning imkoniyatlari cheksizdir. Rivojlanayotgan texnologiyalar, fanlararo hamkorlik va pedagogik innovatsiyalarni o'zlashtirib, o'qituvchilar moda sanoatida ijodkorlik, tadbirkorlik va barqaror innovatsiyalar uchun yangi yo'llarni ochishlari mumkin. Birgalikda biz nafaqat dizayn tamoyillari va texnikasini yaxshi biladigan, balki tez rivojlanayotgan dunyoda kiyim dizayni kelajagini shakllantirish uchun chidamlilik, moslashuvchanlik va axloqiy ong

bilan jihozlangan etuk mutaxassislarning yangi avlodini kuchaytirishimiz mumkin.

Xulosa qilib aytganda, elektron ta'lim kiyim dizayni bo'yicha ta'lim landshaftini o'zgartirish, chegaralardan oshib ketish va o'quvchilarga ijodiy va vijdonli mutaxassislarning sifatida o'zlarining to'liq potentsiallarini ro'yobga chiqarish imkoniyatini berishni va'da qiladi. Elektron ta'lim imkoniyatlaridan foydalanish va muammolarni hal qilish orqali biz moda ta'limi uchun yanada inklyuziv, qulay va adolatli kelajak sari yo'lni belgilashimiz mumkin - bunda har bir intiluvchi dizayner rivojlanish va dunyoga mazmunli ta'sir ko'rsatish imkoniyatiga ega.

Adabiyotlar:

1. Clark, Ruth C., and Richard E. Mayer. E-learning and the science of instruction: Proven guidelines for consumers and designers of multimedia learning. John Wiley & Sons, 2023.
2. Park, Ji Yong. «Design education online: Learning delivery and evaluation.» International Journal of Art & Design Education 30.2 (2011): 176-187.
3. Conceição, Simone CO, and Les Howles. Designing the online learning experience: Evidence-based principles and strategies. Taylor & Francis, 2023.

РЕЗЮМЕ

Elektron ta'lim platformalarining paydo bo'lishi ta'lim landshaftini o'zgartirib, talabalarning turli ehtiyojlarini qondiradigan moslashuvchan o'quv muhitini taklif qildi. Ushbu maqola talabalarni elektron ta'lim kontekstida kiyim dizayni sohasida tayyorlashni o'rganadi. Onlayn ta'lim taqdim etgan noyob imkoniyatlar va muammolarni o'rganib, u elektron ta'lim platformalari orqali kiyim dizayni bo'yicha etuk mutaxassislarni tarbiyalash strategiyalarini o'rganadi. Tegishli adabiyotlar va amaliy tushunchalarni sintez qilish orqali ushbu maqola o'qituvchilar va talabalarga raqamli asrda ta'lim natijalarini optimallashtirish bo'yicha qimmatli istiqbollarni taqdim etishga qaratilgan.

РЕЗЮМЕ

Появление платформ электронного обучения изменило ландшафт образования, предлагая гибкую среду обучения, отвечающую разнообразным потребностям студентов. В этой статье исследуется подготовка студентов в области дизайна одежды в контексте электронного обучения. Изучая уникальные возможности и проблемы, связанные с онлайн-образованием, автор углубляется в стратегии воспитания зрелых специалистов в области дизайна одежды с помощью платформ электронного обучения. Благодаря синтезу соответствующей литературы и практических идей, эта статья призвана предоставить преподавателям и студентам ценные идеи по оптимизации результатов обучения в эпоху цифровых технологий.

SUMMARY

The emergence of e-learning platforms has transformed the landscape of education, offering flexible learning environments that cater to diverse student needs. This article explores the preparation of students in the field of clothing design within the e-learning context. By examining the unique opportunities and challenges presented by online education, it delves into strategies for nurturing mature specialists in clothing design through e-learning platforms. Through a synthesis of relevant literature and practical insights, this article aims to provide educators and students alike with valuable perspectives on optimizing learning outcomes in the digital age.